

Wielkanoc

Wielkanoc – Niedziela Wielkanocna, także Wielka Niedziela, Zmartwychwstanie Pańskie.

Jest to najważniejsze święto chrześcijańskie celebrujące misterium paschalne Jezusa Chrystusa, jego mękę, śmierć i zmartwychwstanie.

Misterium paschalne – jedno z głównych pojęć teologii chrześcijańskiej, odnoszące się do historii zbawienia.

Jego treścią jest: męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako wydarzenie zbawcze.

Jezus Chrystus podczas Drogi Krzyżowej

Jezus Chrystus Zmartwychwstały

Tradycje i zwyczaje wielkanocne w Polsce

Niedziela Palmowa

Świętowanie **Wielkiej Nocy** rozpoczynamy już tydzień przed Wielką Niedzielą.

Tak samo jak dawniej, obchodzimy **Niedzielę Palmową** zwaną kiedyś wierzbną lub kwietną.

❖ **Dawniej palemki robiono samodzielnie np.:**

- z wierzbowych gałązek;
- bukszpanu;
- porzeczek;
- malin;
- suszonych ziół;
- piór i kwiatów.

Teraz zazwyczaj kupujemy palemki w kwiaciarni i w sklepach.

Poświęconej palemce przypisywano magiczne właściwości, dlatego zanoszono ją do domów, by zapewniała rodzinie szczęście.

Palmy wielkanocne

Święcenie pokarmów

Zwyczaj święcenia pokarmów w Wielką Sobotę uchował się, aż po dziś dzień.

Zwyczaj ten ma korzenie pogańskie, ale został uświęcony przez Kościół. Dzisiaj święcimy w Kościele tylko symboliczne pokarmy, które mieszczą się w niewielkim, zazwyczaj wiklinowym koszyku.

Zawartość takiej święconki może być różna, w zależności od danego regionu.

Nie może jednak zabraknąć:

jajek, chleba, kiełbasy lub wędlin, soli, baranka (z masła lub cukru), chrzanu oraz kawałka domowego ciasta.

Święconka – nazwa pokarmów święconych w Wielką Sobotę w Kościołach katolickich Polski oraz w innych europejskich krajach.

Malowanie jajek

Wielkanocne tradycje w Polsce to również zwyczaj malowania jajek na święta.

Wywodzi się jeszcze ze starosłowiańskich wierzeń, gdzie jajko miało bardzo ważne znaczenie.

Symbolizowało siły witalne i podobnie jak dzisiaj – początek nowego życia.

Obecnie wszystkie kolorowe jajka zwiemy pisankami, ale powinniśmy rozzróźnić wśród nich.

- **Nalepianki** – to jajka zdobione kolorowymi wycinankami z papieru.
- **Oklejanki** – to wydmuszki oklejone rdzeniem sitowia i kolorową włóczką, co tworzy piękne ornamenty.
- **Kraszanki** – występują w północnej części Polski, zwane malowankami i byczkami. Nazwa pochodzi od słówka „krasić”, czyli „barwić”, bo kraszanki to jajka gotowane w barwnym wywarze – dawniej uzyskiwanym tylko z naturalnych składników. Takich jak łupiny cebuli, kora dębu, łupiny włoskiego orzecha, sok z buraka czy pędy młodego żyta. Często wydrapuje się na nich przeróżne wzory.

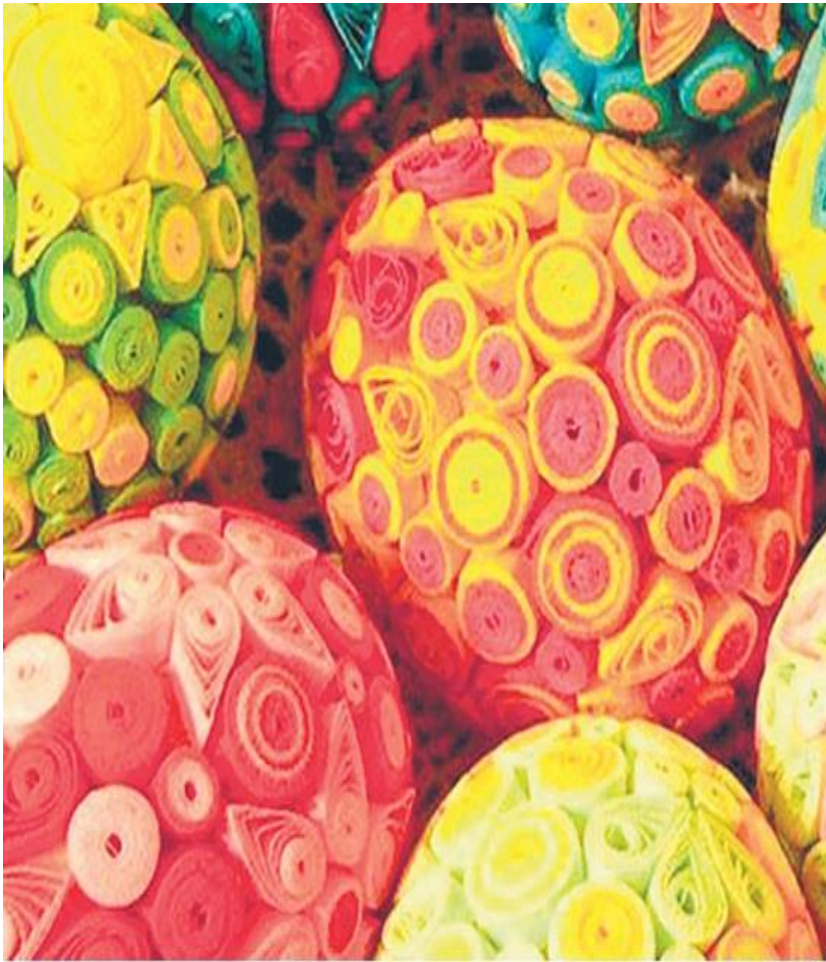
Kraszanki

Oklejanki

Nalepianki

Poniedziałek wielkanocny

Poniedziałek Wielkanocny kojarzy nam się przede wszystkim z oblewaniem wodą innych osób.

Zwyczaj wiąże się z dawnymi praktykami pogańskimi, gdzie ma symbolizować oczyszczenie z zimowego brudu i budzenie się przyrody na wiosnę.

Dawniej wierzono, że im mocniej została oblana panna, tym ma ona większe szanse na rychłe zamążpójście.

Poniedziałek wielkanocny – dzisiaj znany jako śmigus-dyngus, a dawniej były to dwa odrębne zwyczaje.

Dzisiaj śmigus–dyngus, a dawniej były to dwa odrębne zwyczaje.

- **Śmigusem** – zwano symboliczne smaganie witekami wierzbowymi po nogach i oblewanie zimną wodą, co miało związek z wiosennym oczyszczeniem.
- **Dyngus** – polegał na wykupieniu się od oblewania wodą. Gdy panna nie chciała być ani smagana gałązkami, ani oblewana, mogła wykupić się przez podarek tradycyjnej pisanki lub innego przysmaku ze świątecznego stołu.

Skąd taka nazwa „Śmigus-dyngus”?

- **Śmigus** – oznacza polewanie wodą lub uderzanie wierzbową gałązką.
- **Dyngus** – to wykup (np. podarkami w tym przypadku pisankami)

Dzielenie się jajkiem z rodziną

Dzielenie się jajkiem podczas śniadania wielkanocnego ma symbolizować naszą gotowość do dzielenia się radością z faktu, że Chrystus jest obecny w danej rodzinie.

Składając bliskim wielkanocne życzenia, życzymy obfitych łask i błogosławieństw od Chrystusa Zmartwychwstałego, dni pełnych nadziei, że obdarzy nas potęgą miłości i wiary.

Jajku przypisuje się właściwości magiczne, życiodajne, dobroczynne i ochronne.

Dzielenie się poświęconym jajkiem podczas śniadania wielkanocnego

Jajko – symbol nowego życia

Jednym z najważniejszych elementów śniadania wielkanocnego są jajka.

Dlaczego tak jest?

- Jajko ma symbolizować rodzące się życie, które, aby zaistniało, musi pokonać skorupę.
- Uznawano je za amulet przeciwko złym czarom i mocom. Według legend na stole nie może zabraknąć żurku, białej kiełbasy, szynki, ćwikły i chrzanu. Potrawy te symbolizują dobrobyt i cierpienie Jezusa na krzyżu.

Jajko – symbol nowego życia

Śniadanie wielkanocne

Śniadanie wielkanocne – jest posiłkiem bogatym, radosnym, obfitującym w różnorodne potrawy z jaj, mięs, a także słodyczne – z dodatkiem bakalii i orzechów, symbolizujących dostatek.

Stół ozdabiamy takimi samymi elementami jak święconkę:

- bukszpanem, baziarnymi oraz wiosennymi kwiatami;
- rzeżuchą lub młodym owsem;
- figurkami młodych zwierząt tj. barankami (**który jest przede wszystkim symbolem Syna Bożego**), kurczaczkami, zajączkami i króliczkami, które mają zapewnić płodność i dobrobyt.

Śniadanie wielkanocne

Zajączek wielkanocny

Zwyczaj obdarowywania przez zająca wielkanocnego pochodzi z Niemiec.

W Polsce obchodzony jest w niektórych regionach, m.in. na Śląsku, Pomorzu Zachodnim, czy w Wielkopolsce.

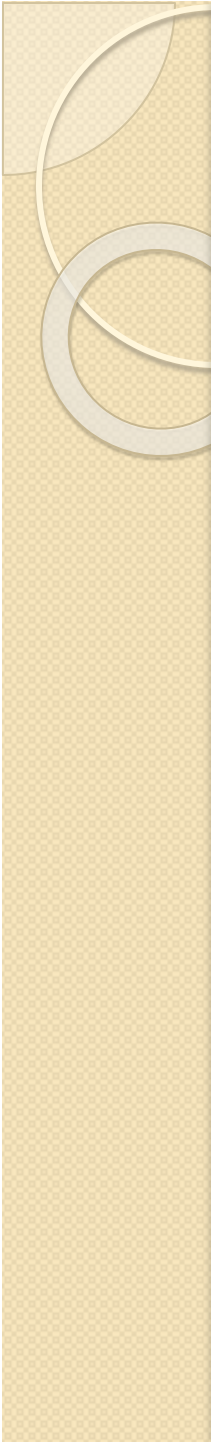
Według tradycji zając chodzi z koszykiem wielkanocnym i zostawia podarunki. Najczęściej są to drobne upominki lub słodycze. W pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych w koszykach ukrytych w domu lub ogrodzie, wyścielonych pociętą na paski zieloną bibułą zajączek wielkanocny zostawia dzieciom podarunki i sprawia im wielką radość.

Zajaczek wielkanocny

Podarunki od zajączka

Najserdeczniejsze życzenia na
zbliżające się święta Wielkiejnocy.
Dużo zdrowia, radości, pogody
ducha, smacznej święconki i
mokrego poniedziałku! 😊